

Чу́жок лята́тий = = ТЕЛЕФОН

Оповідання П. Іванова.

1.

МАЛЕНЬКІЙ Йоська скиглив іще зранку. Тепер, коли Сара Григоровна поспішала пораючися біля печі, готовила обід, Йоська так росходився, що в неї увірвався терпець.

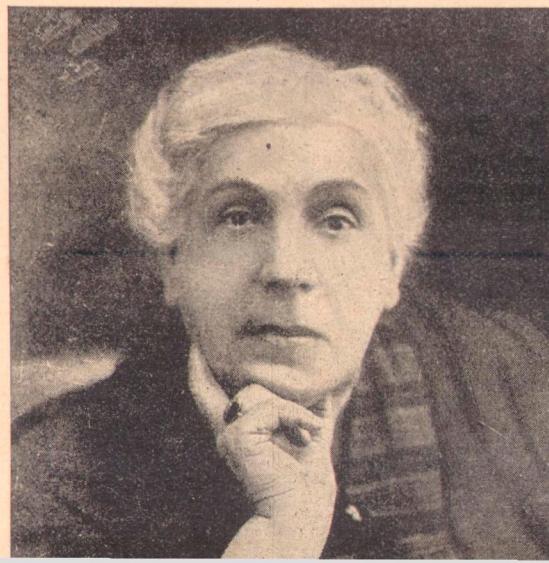
Було пів на п'яту й вона кожну хвилину чекала на свого чоловіка, що повинен був прийти обідати. Обідали вони тепер як порядні люди о пів-на-п'яту, а інколи і о п'ятій. Во раніше колись, коли Михайло Йосипович служив у якісь там Райспліці, вони обідали значко раніше, як і всі, що їх називають „трудящими“. Тепер вони вибилися на шлях. Тепер Михайло Йосипович сидить у золотих окулярах в конторі своєї мануфактурної крамнички, що вона так настирливо лізе у віchi своєю вивіскою:

Мануфактурна крамниця № 1
„КОМЕРЦІЯ“
М. Й. Левін.

Михайло Йосипович, як бачите, зробився тепер цілком поряднім людиною. А саме голівне те, що він зробився комерсантом, і комерсантом таким, що з ним тепер рахується й та сама «якась Райсплка», що в ній він раніше служив. Мало того, що вона з ним рахується, він веде з нею конкуренцію по просуненню мануфактурного краму на село. Він має стосунки із споживчими товариствами і навіть відпускає крам у борг.

Сара Григоровна нервувалася. Кожної хвилини міг прийти обідати Михайло Йосипович, а в неї обід іще не був готовий.

Йоська, ця неможлива дитина, весь час плутався під ногами, хапався за спідницю й тягнув:



В цей час на печі щось сильно тріснуло, зашкварчало кухня нилася парою. Сара Григоровна кинулася до печі,—там тріснула кастилька що в ній варився борщ! Сара дико скрикнула:

— Ой! Нещастя буде!

Впала на стілець і заголосила в тон пронизливому крикові Йоффа:

Двома годинами раніше в крамницю „Комерція“, що на містечко базарі, зайшла добре одягнена модна людина з футляром, в якому очевидно знаходилася скріпка.

Михайло Йосипович відчув у ньому „покупця“. Модна людина нулася до прикажчика:

— Покажіть, будь ласка, матерії на костюм.

Продавець розгорнув перед молодою женою кілька кусків краму, але не задовільнився своєю покупцею; цей останній не глядячи на крам кинув запалюючу сигару:

— Що ви мені гадоць показуєте, покажіте найкращого, найдорожчого....

Тут Михайло Йосипович не витримав і кинув свою „контору“ й сам зайнявся покупкою.

Покупець перекидав цілу купу краму (дорожчого) і зрештою зупинившися на ювелірному (між нами кажучи, контрабанді) наказав відміряти Йому на чотирі костюми.

Михайло Йосипович, прицмокуючи, вихваливав себе, свою крамницю, крам. Пако покупку говорив:

— Це ж таки вам фірма, як фірма ви знайдете все, що вам потрібно. Будь ласка, запишіть собі адресу й номер телефона, знаю, що ви ще прийдете.

Покупець заплатив гроши і спітником найкращого в містечку кравця:

— Я, знаєте, живу у сусідньому містечку там зовсім нема порядного кравця. Піду до краю, може тут у вас знайду... Да, між чи не можна залишити в вас на який-небудь час скріпку? Будь ласка, я зовсім не бо-

Мануфактурна крамниця № 1
 „КОМЕРЦІЯ“
 М. Й. Левін.

Михайло Йосипович, як бачите, зробився тепер цілком порядніком людиною. А саме голівне те, що він зробився комерсантом, і комерсантом таким, що з ним тепер рахується й та сама «якась Райспілка», що в ній він раніше служив. Мало того, що вона з ним рахується, він веде з нею конкуренцію по просуненню мануфактурного краму на село. Він має стосунки із споживчими товариствами і навіть відпускає крам у борг.

Сара Григоровна нервувалася. Кожної хвилини міг прийти обідати Михайло Йосипович, а в неї обід ішо не був готовий.

Йоська, ця неможлива дитина, весь час плутався під ногами, хапався за спідницю й тягнув:

— Маманю, маманю, я їсти хочу!...

Сара Григоровна вже й хліба давала, вже й картоплі давала, молока, але це не задовольняло докучливого Йоську. Він нічого не хотів і плутаючись під ногами скіглив.

— Ма!... Ма-а-а!...

Тоді Сара Григоровна виходила із себе й пронизливо кричала:

— Ти хочеш хліба?.. Ні?.. Ти хочеш картопшки?.. Ні?!.. То що-ж ти хочеш?! Що?..

Йоська також пронизливо кричав:

— Ай-яй! Мамуну-у-у-у!!!

Сара била себе долонями по стегнах і ніби до кого-сь звертаючись, верещала:

— Ай, ця дитина! Вона-ж знає, що скоро приде обідати батько! Вона-ж мені ніколи не даст приготувати обід вчасно! Вона-ж знає, що скоро приде батько й мені нічого йому буде говорити! У нього-ж справи, комерція, а в мене не готовий обід! Та замовчи-ж ти, неможлива дитино! Но я тебе в пічку кину!!!

Йоська почувши цю загрозу впав на долівку, забився ногами, залився гарячими слезами.

В цей час задзеленчав телефон.

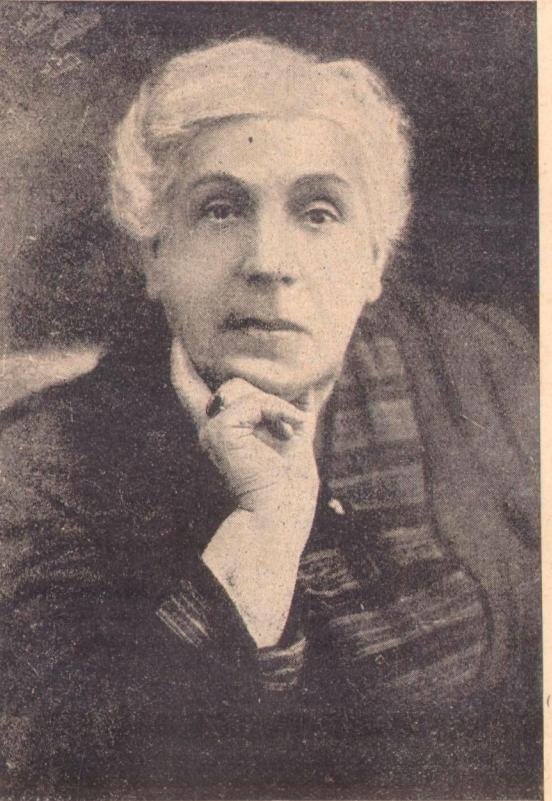
Михайло Йосипович дозволив собі цю роскіш, хоча це не була роскіш,—це було необхідно для людини, що веде комерцію.

Сара Григоровна підбігла до телефону, схопила трубку:

— Гальо! Гальо! Це?—Це помешкання товариша Левіна. Що? Його дружина. А! Це ти Миша? Що?.. Чому? Не прийдеш обідати! Чому? А!.. Ай і коли в тебе закінчуться ці справи? Кожний день так! У мене обід давно готовий! Перестоїть, все пересохнется! Що? Яка скрипка? Що? Гальо! Гальо!

Вона піссила трубку, вийшла в кухню й побачивши, що в Йоськи ніс залишився кров'ю, кинулася до нього заспокоювати.

— Перестань моя люба дитино. Бачиш носика розбив. Не плач. Фу... погано як. Слухай но сюди. Татко сьогодня знов прийде пізніше. Йди я тебе нагодую...



Марія Михайловна Старицька.

Відома робітниця, в галузі українського театрального мистецтва. Зразу після закінчення вищої школи М. М. Старицька переходить на сцену. А коли 1904 року М. В. Лисенко відчинив свою музично-драматичну школу, М. М. стає найдіяльнішим поміщиком М. Лисенка і провадить драматичний відділ. З цього часу М. М. цілком переходить до педагогічної діяльності, яку не залишає й зараз, викладаючи драматичне мистецтво у вищому муздрам. Інституті ім. Лисенка та багатьох інших школах. В ознаку невтомної педагогічної діяльності М. М. Старицької 1918 року, Рада Інституту вішанувала її званням заслуженого професора. Тепер, у квітні місяці, минуло 40 років її громадської, артистичної та артистично-педагогічної діяльності.

Біля третьої години, коли повернувся Михайло Йосипович з каварні, він застиг крамниці ще одного гарного покупця. Цей покупець відбірав собі матерії на білизну. Видно було, що він недавно одружилася, або зібралися це зробити.

Коли покупець підійшов до Михайла Йосиповича із чеком платити, то він зупинився, що приємно залоскотало серце господарське: на чекові було написано більш не менш, як триста двадцять карбованців.

Коли покупець витяг гаманця, в Михайла Йосиповича в роті заспокоївся соли насипав. Сlinи багато вибігло. Він побачив кілька пачок по три червінці.

ною кілька кусків краму, але не задовільнивого покупця; цей останній не глядів на крам кинув запалюючи сигару:

— Що ви мені гадоці показуєте, поки не найкращої, найдорожчого...

Тут Михайло Йосипович не витримав, кинув свою „контору“ й сам зайнявся поки.

Покупець перекидав цілу купу краму дорожчого і зрештою зупинившись на цюому (між нами кажучи, контрабандістом) наказав відміряти йому на чотирі костянтинівки.

Михайло Йосипович, прицмокуючи, вихвалював себе, свою крамницю, крам. Після покупки говорив:

— Це ж таки вам фірма, як фірма ви знайдете все, що вам потрібно. Будь запишиш собі адресу й номер телефона, знаю, що ви ще прийдете.

Покупець заплатив гроші і спітнів найкращого в містечку кравця:

— Я, знаєте, живу у сусідньому містечку там зовсім нема порядного кравця. Піду до каю, може тут у вас знайду... Да, між нами не можна залишити в вас на якийсь мою скрипку? Будь ласка, я зовсім не боюся лишити дорогий інструмент в солідній уставі.

— Ах, будь ласка, будь ласка,—залишив Михайло Йосипович. Ваша скрипка буде сінка як і тепер.

Покупець залишив скрипку й вийшов.

Задзеленчав телефон. Михайло Йосипович підійшов до нього й довго сперечався у тріумфальному містечковій фірмі, «Наша праця», що вже давненько пропонувала Михайло Йосиповичу партію краму. Сьогодні вони дужувались на пропозицію фірми «Комерція», взяли векселя терміном на 2½ місяці. Михайло Йосипович висунув нову пропозицію: він може векселя видати й на 2 місяці, хай йому скинуть по гривенику на кожний метрі краму. Хай фірма «Наша праця» погодиться на цим.

Після цього Михайло Йосипович, на звільнити місце на одному з прилавків, поклав футляр зі скрипкою й наказав бровцям доглядати за нею.

Це було рівно о другій годині, так замітив Михайло Йосипович й пішов сніданок в каварню. Тут зібралися всі ділові люди містечка, від другої до третьої години в була, в містечку за біржу.

III.

Біля третьої години, коли повернувся Михайло Йосипович з каварні, він застиг крамниці ще одного гарного покупця. Цей покупець відбірав собі матерії на білизну. Видно було, що він недавно одружилася, або зібралися це зробити.

Приємно хотів Михайло Йосипович просити покупця записати адресу фірми, як той глянувшись на скрипку запитав:

Що це теже продається?

Це не продається. Це тут залишили коштовного інструменту, щоб трошки, поки вернеться хазайн.

Можна подивитися?

Та подивитися звичайно можна,—відповів Михайло Йосипович і скрипку.

Вони відчинили футляр, що не був замкнутий на ключ, покупець, як Михайло Йосипович, оставів. Та-ї було чого оставіти. Такої Михайло Йосипович ще зроду не бачив (принаймні йому так здавалася) була темного коліру, добре відполірована. Тут-же з перламутру ручкою лежав смичок. Покупець був про свої гроші, що на столі.

Слухайте, продайте мені цю він скопив її, заглядав уні, обdivлявся зі всіх боків. Потім уявивши смичок, провів по ньому Михайло Йосипович зачав тими згуками, що на мить віні крамницю.

Покупець третмлючим голосом вінусив до Михайла Йосиповича: Слухайте, продайте мені скрипку!

Та як-же я продам її, коли не моя,—здивовано подивився вінусець Михайло Йосипович.

Слухайте продайте! Я вам не не! триста карбованців— вінусив настирливий покупець.

Що ж я зроблю? Скрипка розводив руками Михайло Йосипович.

Ладі Михайло Йосипович хотів брати скрипку й покласти на місце, але покупець, узяв зі своїх грошей відрахував п'ятьсот карбованців, кинув на стіл, тягнув її захльобуючись благав

Слухайте, я даю вам п'ять карбованців. Ви скажете тому, що ви залишив, що в вас її вкраїнілітіте йому — ну хай сто карбованців, всеж-таки ви не проіде на цьому. А я, розумієте, вінту шукаю таку скрипку.

Не можу,—тягнув Михайло Йосипович, хоча йому вже дуже хотіло продати скрипку.

Покупець поганялася

— Ну як так, то до побачення. Я сьогодня до пів на п'яту буду чекати.

Покупець пішов. У цей час Михайло Йосипович і подзвонив до дому аби сповістити про те, що він сьогодні приде трошки пізніше. Потім підішов до свого прикаща й сказав:

— Бачили такого чудаку, дав триста карбованців і не взяв росписки?

Після цього він нервово ходиз по крамниці, вичікуючи на власника скрипки.

V.

Рівно о четвертій (тільки що пішов той) явився й власник скрипки. Михайло Йосипович відчув, що йому дріжали коліна. Адже ж його розмова з ним могла коштувати грошей,

Михайло Йосипович зразу ж звернувся до свого клієнта:

— Ви знаєте, що коли ви пішли, мені зробилося цікаво подивитися на вашу скрипку. Продайте її мені.

— Ви що серйозно, чи смієтесь. Я бояюсь, що на покупку такої речі у вас не вистачить грошей, — посміхаючись промовив власник скрипки.

— Що значить не вистачить. Скільки ви за неї хочете? Я вам можу дати двісті карбованців.— спокійно запитав Михайло Йосипович.

— Ха, ха, ха, ха! — зареготався клієнт. — Двісті карбованців? Ой ви мене розмішили в кінець. Хіба-ж така скрипка коштує двісті карбованців?

— Скільки-ж? Звичайнісінська собі скрипка, й каніфолі в шухляді нема...

— А ви знаєте, скільки я заплатив за цю скрипку?

— Скільки?

— Півтори тисячі!

— Н-ну?

— От вам і ну, це скрипка не звичайна собі, як ви кажете, а робота великого майстра Страдіваріуса.

Ось подивіться,—він попросив заглянути Михайла Йосиповича у дірочку, що є на кожній скрипці, і цей останній побачив там напис потинчими літерами:



настирливий покупець.
Що ж я зроблю? Скрипка
— розводив руками Михайло
Йосипович.

Далі Михайло Йосипович хотів
звернути скрипку й покласти
її місце, але покупець, узяв зі
шкіри гроши відрахував п'ятьсот
карбованців, кинув на стіл, тягнув
її й захльобуючись благав

Слухайте, я даю вам п'ять
карбованців. Ви скажете тому,
я відповів, що в вас її вкрай
надобно платити йому — ну хай сто
карбованців, всеж-таки ви не про
дадуть на цьому. А я, розумієте,
життя шукаю таку скрипку.

Не можу, — тягнув Михайло
Йосипович, хоча йому вже дуже
хочеться продати скрипку.

Коли покупець переконався,
що скрипку йому не продадуть,
він вірнувся з другою пропозицією.

Слухайте, зведіть мене з
ником цієї сприки — ви мати
15% на цьому.

О! це зовсім інша справа.
Він трошки пізніше. Він ма
буде вже тут. Я його спеці
ально для вас і затримаю.

Будь ласка! Буду вам дуже
хочеться — ця скрипка
її не має. Її зроблено вели
майстром Страдіваріусом. Для
було б великим щастям мати
скрипку. Слухайте, зведіть
її власником.

Не просіть, раз я сказав,
я зроблю. Наша фірма, ще нікого
не обурить. Будь ласка, запишіть
номер телефона на всякий випадок.

Покупець записав номер телефона й пішов, як то він сказав, по справах.
Він не спрости, він — звичайно почекав-би на скласника скрипки).

IV.

Було біля четвертої, (час коли зачиняють крамниці), цей покупець, що
раніше хотім купити скрипку, забігав уже двічі. Того, що залішив
її, ще не було.

Тепер перший забіг у третє:
Ну що, нема?

Не було ще. Мабуть прийде зараз або завтра вранці. — Михайло
Йосипович і сам трошки хвилювався. По перше з того, що власник скрипки
приходив (чи не крадена скрипка?!), а по друге з того що його розпа
можливість заробити на цьому.

Покупець звернувся до Михайла Йосиповича дістаючи гроши:

Слухайте, мені обов'язково зараз бути по переліску на від'їзд за
І чекати я не можу ні хвилинки. Ось вам триста карбованців. Може
простіть вам її за триста. З вами ми помиримось. А коли він за триста
простіть, попросіть його, щоб завтра ранком ми побачились. А я завтра
він, або сьогодня о пів на п'яту забіжу до вас. Гаразд?

Гаразд. Зараз я напишу росписочку.

Ну що ви, що ви, яку там ще росписочку. Ніяких росписок я з вас
нічому. До побачення.



Куток аерохему на II-ій Всеукраїнській нараді завкультурвідділами
профспілок.

тався клієнт. — Двісті карбованців? Ой ви мене розмішили в
кінець. Хіба ж така скрипка кош
тует двісті карбованців?

— Скільки-ж? Звичайнісінька
собі скрипка, й каніфолі в шухляді
нема...

— А ви знаєте, скільки я за
платив за цю скрипку?

— Скільки?

— Півтори тисячі!

— Н-ну?

— От вам і ну, це скрипка не
звичайна собі, як ви кажете, а
роботи великого майстра Стради
варіуса.

Ось подивіться, — він попросив
заглянути Михайла Йосиповича у
дірочку, що є на кожній скрипці,
і цей останній побачив там напис
латинськими літерами:

Antonius Stradivarius Cremonensis

Faciebat Anno 1721.

A. + S.

Побачивши цей напис, Михайло
Йосипович відчув, що в нього в
грудях аж захолонуло. Згадавши
про готівку грошей в кішенні, (там
було півтори тисячі карбованців),
Михайло Йосипович попросив влас
ника скрипки присісти на стілець
їз зачекати одну хвилиночку. А сам
одішов у бік і написавши на клаптикові
паперу записочку, послав служ
бовця (щоб одна нога тут, а друга там) до власника фірми «Наша праця».
В записочці він просив, щоб цей останній позичив йому «до завтра» три
тисячі карбованців. Вони обидва користувалися один в одного довірят
іноді позичали один одному чималі суми грошей.

Михайло Йосипович вернувся до свого клієнта:

— Так слухайте, ви мені все-таки продайте цю скрипку.

— Ні, не можу. Я надто довго шукав купити цю скрипку, щоб продати
її тепер. Та й за ту ціну я не одам, а дорожче брати не вмію, бо комер
цією не займаюся...

Пройшло ще з хвилин п'ятнадцять, Михайло Йосипович, ввесь час
просив продати йому скрипку. Він казав, що в нього є маленький син
Йоска, що дуже добре грає на скрипку. Він (ба) думає, що з Йоскою
зрештою вийде великий музикант. Він збирається це гниле міс
течко й переїхати до Києва або Харкова, щоб мо
консерваторії. Тому власникові скрипки нічого
скрипку. Михайло Йосипович даст йому трохи
ціну він просить її продати. Ну він набавить
але так буде вдячний, так буде вдячний, гарн
словами сказати не можна. Це можна тільки ві
він зробить цей подарунок, бо завдання в сина
подарунок себе вправдає. Скрипка попаде в досто



Ромуальд Амудсен.

Не доводиться бігати. Так всетаки скільки ви в останнє правите за скрипку.

— Ну, знаєте що? — відповів клієнт. — Ви, я бачу, дуже хочете купити її. Хоча мені й жалко продавати, але мені зараз дуже потрібні гроші. Давайте помиримося так. Я продаю вам скрипку, що коштує понад сто тисяч карбованців, за п'ять тисяч.

Михайло Йосипович трошки замислився. Потім довго торгувалися. Нарешті Мих. Йосипович рішився:

— Ну, моя, крайня ціна чотири з половиною, в мене більше грошей нема.

— Ну, що-ж з вами робити, — зітхнув власник скрипки, — згода.

Михайло Йосипович заплатив гроши. Щоб не було дивно, те що він так багато зразу заплатив за скрипку, треба додати те, що почув Михайло Йосипович тоді в телефон.

В цей час повернувся службовець з конвертом; Михайло Йосипович прочитав записочку, що лежала в конверті поміж грошей. Тільки він хотів продовжувати розмову, як задзеленчав телефон. Михайло Йосипович узяв трубку. Це був той покупець, що хотів придбати скрипку.

Михайлів Йосипович зробився ніяково. Як же з ним балакати про скрипку, як тут сидить її власник. Але він згадав, що те, що говоримуть по той бік, почус тільки Михайло Йосипович. Слова Михайла Йосиповича ми передамо:

— Що? Я. Я. Левін. Так. Що? Ні, не було. Як, як? П'ять, десять тисяч? Ага? Гаразд. Що? Моя адреса? Запиши. Михайлівська вулиця 2. На все добре. До побачення. Гаразд.

Потім, коли повісив трубку, до власника скрипки:

— Партию краму купую. Покою не дають. Хоча знаєте з телефоном зручніше.

У той же день Михайло Йосипович скликав усіх знавців у цій спільноті, що мешкали в містечку, вони оглянули скрипку, здерли напис, що був наклейний в середині скрипки й тоді збив з панталіку Михайла Йосиповича.

Цей напис був зроблений видимо недавно.

Слідів 200 років на ньому не було. Музиканти, що мешкали в містечку, зробили заключення:

— Скрипка коштує найбільше двадцять карбованців.

У Михайла Йосиповича помутилося в голові.

Він похитуючись вийшов з крамниці, ледве доплентав до дому.

Ввійшов у хату, не роздягаючись сів:

— Сара, Сара, що-ж робити? Чотири-ж з половиною тисячі!! Саша, щипай мене за ніс, може я сплю... — безпомічно бурмотів Михайло Йосипович.

— Ах Міша, тоді, в той день у мене тріснула на плиті каструлі скрикнула Сара й заголосила.

Михайло Йосипович хутко скопився, очі його божевільно мигали. Кинувся до телефона, скопив трубку, загула трубка по долівці. В кімнаті розлігся страшний крик:

— Ай, проклятий телефон! Ай, мої гроші!.. Й дико завив по звірчиці Михайло Йосипович.

У цей же час в далекій Москві до одного з вокзалів підкотив Кінський потяг.

З вагону, що зветься „мягкий спальний“, з чамайданами вилізло гарно вдягнених молодих людини.

Коли б Михайло Йосипович подивився на цих молодих людей, обов'язково впізнав-би своїх клієнтів, що в одного з них купив, щоб підати другому, коштовну скрипку майстра Страдіваріуса.

Харків,
Жовтень, 1925 р.

До польоту Амундсена на північний бігун.



Ромуальд Амудсен.

Не доводиться бігати. Так всетаки скільки ви в останнє правите за скрипку.

— Ну, знаєте що? — відповів клієнт. — Ви, я бачу, дуже хочете купити її. Хоча мені й жалко продавати, але мені зараз дуже потрібні гроши. Давайте помиримося так. Я продаю вам скрипку, що коштує понад сто тисяч карбованців, за п'ять тисяч.

Михайло Йосипович трошки замислився. Потім довго торгувалися. Нарешті Мих. Йосипович рішився:

— Ну, моя, крайня ціна чотири з половиною, в мене більше грошей нема.

— Ну, що-ж з вами робити, — зітхнув власник скрипки, — згоди.

Михайло Йосипович заплатив гроши. Щоб не було дивно, те що він так багато зразу заплатив за скрипку, треба додати те, що почув Михайло Йосипович тоді в телефон.

Покупець, що хотів купити скрипку, говорив:

— Скрипку купуйте обов'язково, коли ми не зможемо з ним побачитися. Давайте п'ять, десять тисяч. Ви матимете на цьому 15% за турботу.

Скажіть мені вашу адресу, я обов'язково буду в вас о 6-й увечері.

Після цього Михайло Йосипович згадав про ті пачки грошей, що були в капшуці цієї людини і йому було не страшно купувати таку річ за великих грошей.

А до того й напис в середині скрипки розсіяв можливість сумніву.

Михайло Йосипович після того, як зачинив крамницю, поспішав до дому обережно несучи у руках футляр з коштовною скрипкою.

VI

Пройшло три дні. Ну й нудно ж вони тяглися. Сумно було в хаті Михайла Йосиповича.

Сьогодні він не вийшов у крамницю і лежав хворий. Тоді о 6-й вечора чікто до нього за скрипкою не прийшов.

На другий день, то-б-то вчора, Михайло Йосипович одержав листа, ~~з~~ підпису, де говорилося: «Пробачте, ~~з~~ ставини примушують мене покинути ~~йому~~ це містечко, а й цо крайну ~~ї~~ коли в тебе давно готовий! Ге

Гальо! Гальо! великий жаль скрипку

Вона пішла та залившася кров'ю, кину

— Перестань ^{м.} д. пріорівців лишаються

— Погано як. Слуха^{м.} тебе нагодую...

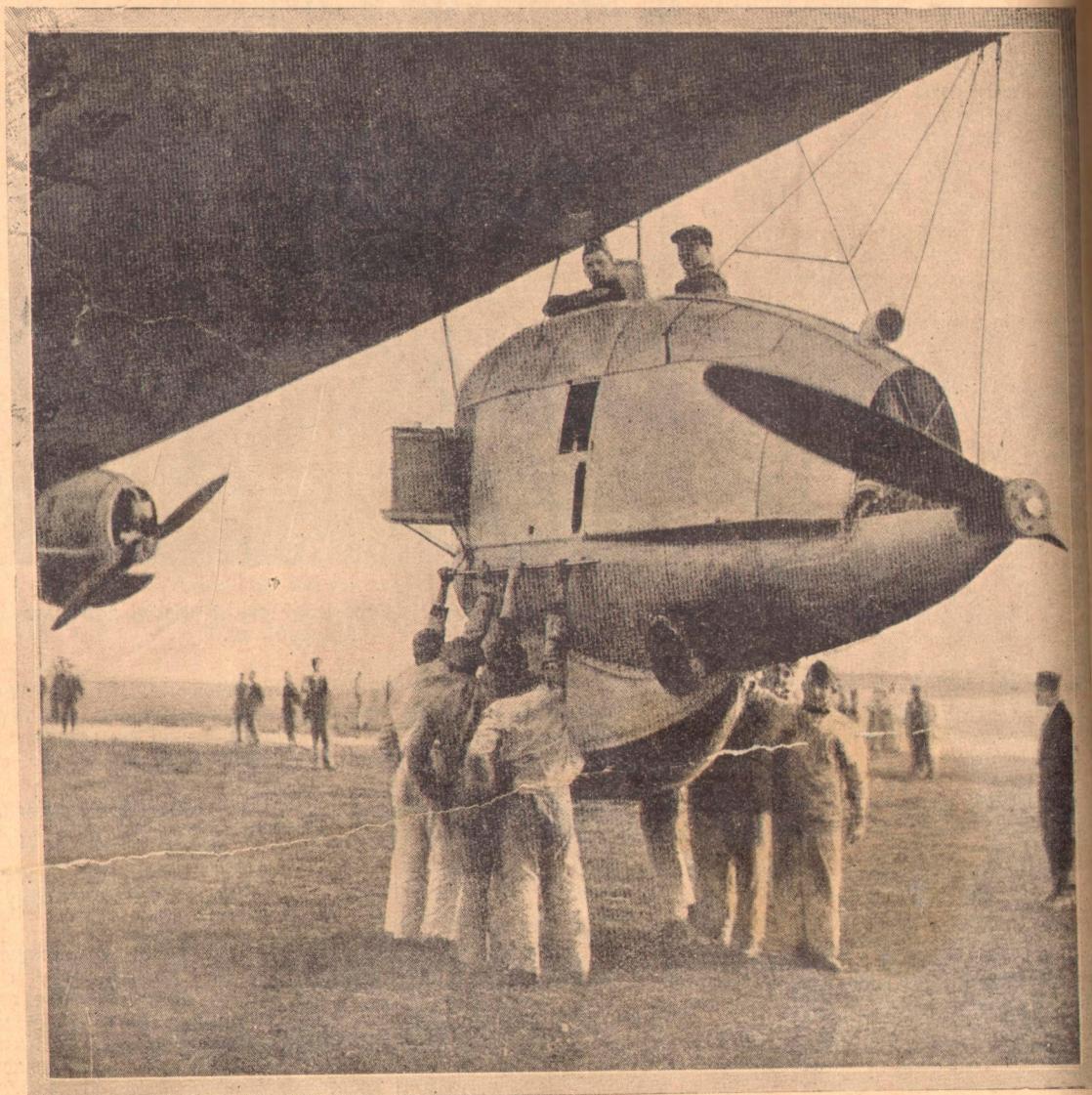
— Партию краму купую. Покою не дають. Хоча знаєте з телефоном зручніше.

тарно вдлінених молодих людей.

Коли б Михайло Йосипович подивився на цих молодих людей, обов'язково візнав би своїх клієнтів, що в одного з них купив, щоб прасти другому, коштовну скрипку майстра Страдіваріуса.

Харків,
Жовтень, 1925 р.

До польоту Амундсена на північний бігун.



Дирижабль, що на ньому Амундсен їде в експедицію на північний бігун. На дирижаблі є всі найновіші наукові приладдя, потрібні для експедиції. Тепер дирижабль уже перелетів у м. Троць на терені С. Р. С. Р. і звідси вже буде прямувати далі.





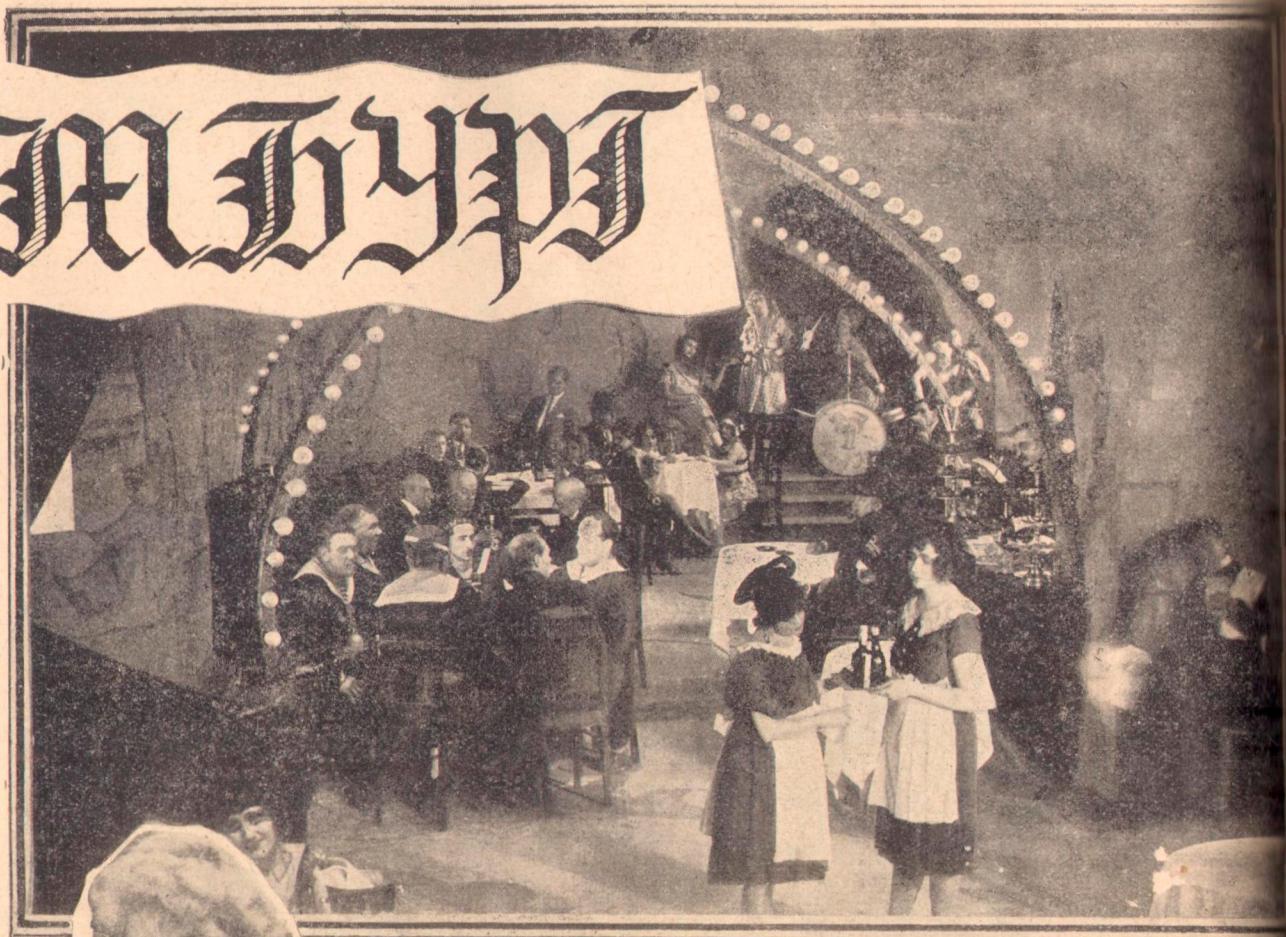
Олекса Слісаренко

Секретар Вільної Академії Пролетарської Літератури.

O.D.

Дружній шарж Ол. Довженко

ГАМБУРГ



Кафе, де працює Сузі; внизу—сенатор Майс зі своєю дружиною

ЧЕРВОНЕ БРАТСТВО

На 1-й ОДЕСЬКІЙ Держ-кіно-фабриці ВУФКУ закінчують зйомки величезного фільму „Гамбург“ („Червоне братство“) за сценарієм С. Шрейбер і Юрія Яновського.

Темою сценарія послужив історичний факт—робітниче повстання в Гамбургу, в 1923 році.

В побутовому оформленні сценарія за основу взято матеріал



Кафе, де працює Сузі; внизу—сенатор Майс зі своєю дружиною

ЧЕРВОНЕ БРАТСТВО

На 1-й ОДЕСЬКІЙ Держ-кіно-фабриці ВУФКУ закінчують з'йомки величезного фільму „Гамбург“ („Червоне братство“) за сценарієм С. Шрейбер і Юрія Яновського.

Темою сценарія послужив історичний факт—робітниче повстання в Гамбургу, в 1923 році.

В побутовому оформленні сценарія за основу взято матеріал журналістки Лариси Рейснер: „Гамбург на барикадах“.

Фільм „Гамбург“ дає широке полотно революційної боротьби німецьких робітників, на якому пензель сценаристів художники змальовую витримані монолітні постаті учасників повстання.

Дія починається підготовкою збройного „бунту“. В Німеччині надходить Жовтень. Міцно напружаються м'язи змучених робітників Нільса—тесля із доку, начальник робочих сотен Гамбургу, обстоює тактику рішучої боротьби. Він—енергія і непохитність. Він з тих, що кажуть: „Ми бойова організація компартії мусимо сказати твердо тепер або ніколи“. Прихильники соціалдемократів—зрадників робітництва („безпартійний“ Бук) заперечують лінії цього активного робітництва—вони бояться йти проти жовтого уряду. Талант Нільса перемагає. В повітрі спалахують перші вибухи наболілих робітничих грудей. (Під Гамбургом зривають потяга генерала Сеекта Нільс з товаришами захоплює цейтауз. Зброя переходить до робітничих рук. В заулках, в передмістях Гамбургу прокидуються робітничі груди за твердим словом, комуністів. Старі мозолясті руки (робітник Ельснер) беруть рушницю, матері виражают гарячих ясних юнаків...)

Передчуття бою охоплює робітничі квартали. І якась малесенська робітникова дівчинка дитячими руками готує бавовну і бинди, граючи в „сестру-жалібницю“.

Червоний оливець проводирів повстання закреслює на мапі Гамбургу—Бамбек. З цього Гамбурського передмістя мусить гордим полум'ям спалахнути кріваве свято.

І ось Гамбург на барикадах. В напруженому стискові спалахують робітничі рушниці. Переїзують кріваві рани жінки—робітниці. Тут і Сузі, Нільсова дружина і молодша робітниця Ельфріда. Прибувають нові сили рейсхвера. Нільс віддав наказа зірвати моста, щоб одрізати їм шлях до передмістя.

Та біля мосту тендітні і непевні люди—Бук одмовляється зруйнувати моста, називаючи це „варварством“... Зрада Бука марнує справу...

Полки рейсхверу зрушуються на змучених робітників. І ЦК компартії змушено надіслати розпорядження: припинити повстання і робити технічну підготовку до майбутніх боїв. Пораненому Нільсові приносить Ельфріда цього викованого суворою необхідністю наказа. Робітники відходять у північну частину міста.

старіт, стиснувши вуста, прий-
нну поразку, в ім'я майбут-
ніх робітничих кварталах почи-
нають розправи. Всюди гу-
шні німецьких поліції... Всюди
шлях ниншоряте шпики... Тюмори
зникають робітниками... Главар
Нільс теж потрапляє до по-
дінніх рук... Суворими розстрілами
«працю» військово-польовий
і в розпачу кидається до депу-
татора прав Герра Майса...
«Відмінні» вміють лише голосувати
непотрібних засіданнях, та
занука на заяви робітників... Без
відомого йде від депутата обу-
жливий, кинувши на останнє безпо-
коєнну фразу: «натягніть колпака
на шеї ночі, щоб не чути як
від почестілювати....» Бук конче



став провокатором. Його звільня-
ють, щоби використати, як «еко-
нічного» свідка потім на суді. Він
продався, він одержує гроші за
зраду скривлених робітників.

Наближується час суду. Фашист
прокурор («ліберал») продовжує
політику уряду, що має на меті
політично дискредитувати комуні-
стів... Газети розкидають ганебні
брехні... На допиті Нільс, обдуруений
передчуттям того багна, в який
хочуть втолпати робітницю справу,
і його авангард—компартію випад-
ково викриває зрадника Бука. По-
ліцпрезидії і прокуратурі тепер
зовсім вже не подобається перспек-
тива мати на суді такого «небез-
печного» свідка, як Нільс. Його
вирішають усунути «культурними»



Захоплення повстанцями поліцайського бюро.

Унизу—
робітник Ганс та його мати



став провокатором. Його звільняють, щоби використати, як «корисного» свідка потім на суді. Він продався, він одержує гроші за зраду скривлених робітників.

Наближується час суду. Фашист прокурор («ліберал») продовжує політику уряду, що має на меті політично дискредитувати комуністів... Газети розкидають ганебні брехні... На допиті Нільс, обдурий передчуттям того багна, в який хочуть втопити робітничу справу, і його авангард—компартію випадково викриває зрадника Бука. Поліцпрезидії і прокуратурі тепер зовсім вже не подобається перспектива мати на суді такого «небезпечного» свідка, як Нільс. Його вирішують усунути «культурними» заходами. Маленький папірець, що свідчить „про загальну“ розтройство мозкових центрів підсудного з рук продажних лікарів легко ліквідує справу.

Нільс у психіатричній лікарні. Він серед „буйних“, які починають його бити... Нільс борониться. На нього одягають «смирительну» сорочку і переводять в другу палату. Поруч з ним кладуть шпика, що мусить удавати з себе божевільного і стежить за кожним кроком змушеного Нільса. Нільсові товарищи на чолі з Ельснером розробляють плана визволення товариша.

Комуналіст — Віллі Освальд, що працює в лікарні за шоferа, береться виконати цього плана. Віллі закохує в себе економку лікарні, даму бальзаковських років, що мріє про квіти і кахання. Для „коханого“ Віллі вона влаштовує в лікарні Вілліну сестру... — Сузі, за санітарку. Сузі дає шпикові, що стежить за Нільсом, якогось сонного зілля і допомагає своїм чоловікові в лікаревій одязі добраться до автомобіля. Віллі мчить Нільса і Сузі далеко від жахливої лікарні.

Нільс на волі. Та наближається час суду... Буде свідчити Бук... Нільса не буде... Нільс раптом розуміє, що він не може переховуватись, що він мусить бути на суді. Він такий змучений, він ледве встиг поцілувати дружину і дитину, але....

Але не може бути вагань у борця за революцію. Хіба во ім'я робітничої справи не можна віддати все?...

І Нільс — готовий. Нільс на суді. Тремтить Бук, побачивши несподіваного свідка: Нільс не в лікарні і Нільс сам з'явився на суд!

І даремно знову поліцай ведуть Нільса з товарищами туди... за грата... ясною надією на тріумф

майбутньої перемоги горять Нільсові очі і бадьоро несеться до робітників його останнє на волі слово.

Такий зміст «Гамбургу». З історичного боку фільма буде строго витримана. Зйомки проводяться за матеріалами з Німеччини.

На території фабрики відбудовано Бамбек — передмістя Гамбургу, де відбувалося повстання.

Художник-архітектор Байзенгерц, що приїхав з Німеччини, точно відбудував Гамбурські вулиці, психіатричну лікарню і т. д.

В з'йомках Гамбургського суду над комуністами засімались відомі Одеські адвокати.

Для «Гамбургу» вперше в ССР, німецькими кіноробітниками було вжито методи з'йомки декорації, намальованої на склі.

Фабрика не обмежилась лише «павільйоновою» працею.

Було командировано експедиції, щоб заснити верфі, вугільні шахти і т. д. з натури, у відповідних місцях.

Працюють над постановкою: режисер Балюзек (з помішниками Долиною й Івановим), художник Байзенгерц, оператор Рона, освітлювач Карл Фрак.



натури, у відповідних місцях.

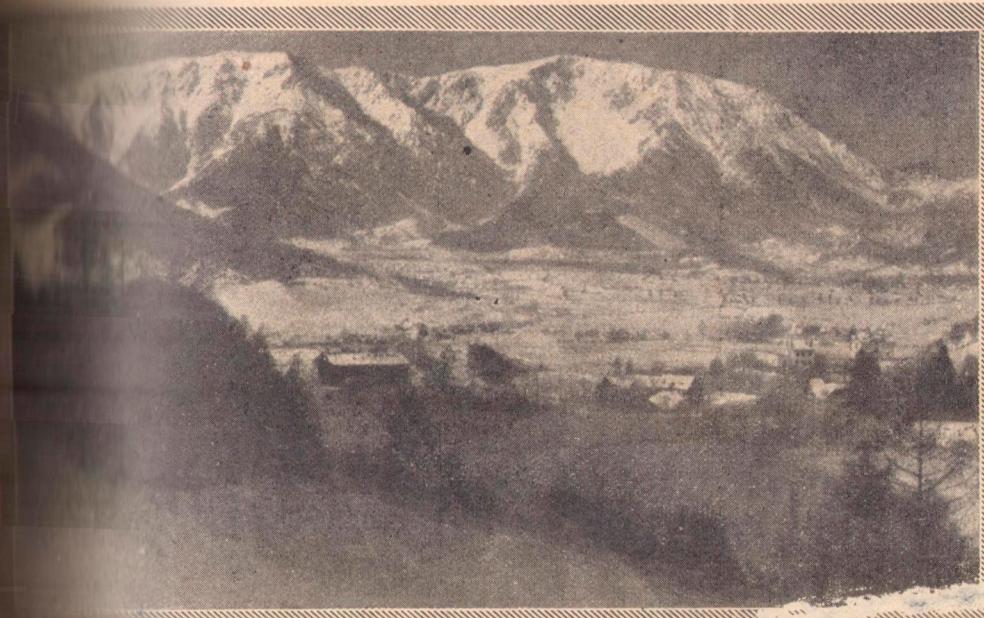
Працюють над постановкою: режисер Балюзек (з помішниками Долиною й Івановим), художник Байзенгерц, оператор Рона, освітлювач Карл Фрак.



Угорі — поліцайський президент
нижче — Сузі Нільс і Ельснер

Внизу — публіка на суді.

У головних ролях артисти
Западна, Рейніч, Гарін, Заміківський,
Мальський, Мерлат, Ляров, Спранце і Чембарський



Краєвид Шнебергу; у підніжжя—селище Маркт

Австрійські Альпи

Прекрасні гори, окраса Австрії, відомі далеко поза межами держави. Обкроєна Антантою й здавлена Сан-Жерменським нова, малесенька Австрія одним з головних джерел прибутки з туристики, цеб-то перебування чужинців у Альпійських горах. Відень оточують зі всіх боків ліси, що відомі під назвою Вінервальду.

Піденські гори Каленберг, Кобенцль, Германскегель—це по-справжньому підніжжя Альп. Дві години їзди поїздом від Відня—і вже прекрасні краєвиди на гори Шнеберг, Ракс, Крім гір Раксу одна з найбільш привабливих альпійських гора Шнеберг. Вірхівлі Шнебергу досягають 2675 метрів над поверхню моря, а доступ до цих гір дістить легкий. Шнебергом лежить селище зване Маркт,—це і місто

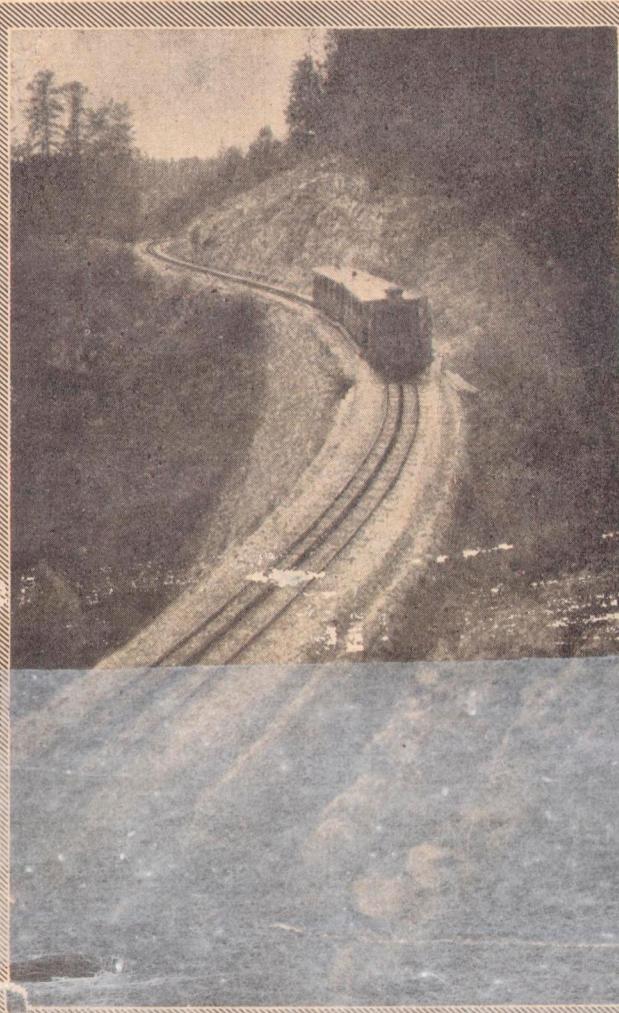
на Шнеберг і „зубчата залізниця“, що горами підноситься що раз

вище, маючи внизу

прекрасні

прогалини

Зубчата залізниця, що доходить до верхівлі Шнебергу



чудові панорами на Ракс і на Стирійські гори. Їзда „зубчатою залізницею“ на верхівлі триває всього одну годину. Під верхівлею Шнебергу

— 1890

Австрійські Альпи

Прекрасні гори, окраса Австрії, відомі далеко поза межами держави. Обкроєна Антантою й здавлена Сан-Жерменським нова, малесенька Австрія одним з головних джерел прибутки з туристики, цеб-то перебування чужинців у Альпійських горах. Віденсь оточують зі всіх боків лісі, що відомі під назвою Вінервальду.

Віденські гори Каленберг, Кобенцль, Германскегель—це по-дніжжя Альп. Дві години їзди поїздом від Відня—і вами вже прекрасні краєвиди на гори Шнеберг, Ракс, інд. Крім гір Раксу одна з найбільш привабливих є гора Шнеберг. Вірхівлі Шнебергу досягають 2675 метрів над поверхню моря, а доступ до цих гір дуже легкий. Шнебергом лежить селище зване Маркт,—це і місто Пухберг. Мешканці Пухбергу живуть переважно з тих прописок, що мають від перебування тут влітку мешканців міста. У Пухбергу серед лісів, чудесних панорам іде діорога на Шнеберг. У свята або у вільний від праці літній час поспішають тисячами мешканці Австрії, великі маси робітництва. Віддаються робітничу екскурсії окремими потягами. Звідси пішки лісів і гір ідуть вони на Шнеберг. Ліша прогулка на Шнеберг вимагає біла п'яти годин ходу. Але з Пухбергу їде

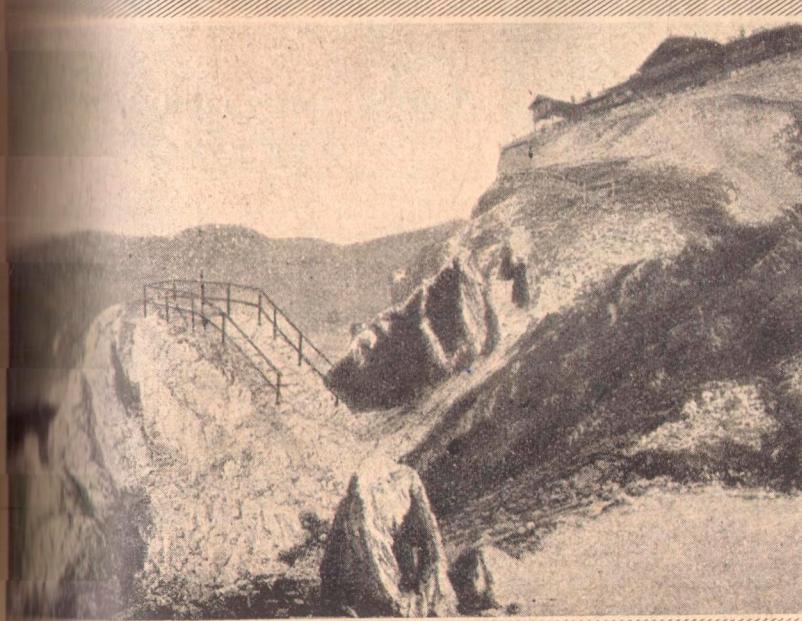
на Шнеберг і „зубчаста залізниця“, що горами підноситься що раз вище, маючи внизу прекрасні прогалини

Зубчаста залізниця, що доходить до верхівлі Шнебергу

і чудові панорами на Ракс і на Стирійські гори. Ізда „зубчастою залізницею“ на верхівлі триває всього одну годину. Під верхівлею Шнебергу 1800 метрів—отель з просторими чистими кімнатами, де екскурсанти і туристи перебувають увесь літній сезон. З самої верхівлі широкі гори Шнеогарт на 2675 м. доступ не важкий.

Звідси ведуть стежки й дороги в ріжні боки на Альпи. Заблуuditи в Альпах неможливо, бо туристичні товариства поробили стежки, помітили шляхи, поставили дорожовкази й таблиці забезпечили кожне небезпечне місце залізними кламрами, поручнями й містками.

Роза Вітик.



Гірські дороги, забезпечені поручнями й містками



Готель в австрійських Альпах



ПЕРЕД

(Спогади)

Ранок.

Час від часу визирає з-за брудних хмар сонце і мов зайчиками від люстерка пробігає запорошеними вулицями.

Якась казкова тиша.

Але ось почулись за рогом дзвінкі голоси, ще трохи і показався великий гурт людей.

Роздивляючись на всі боки, зупиняючись



З'ЇЗДОМ

— Переслідувався, поки той, а пишіть, переслідую...

Черга не зменшується, а збільшуєсь Надходять нові.

З'їзд

Всесвітній день провалилась реєстрація



ПЕРЕД

(Спогади)

Ранок.

Час від часу визирає з-за брудних хмар сонце і мов зайчиками від люстера пробігає запорошеними вулицями.

Якась казкова тиша.

Але ось почулись за рогом дзвінкі голоси, ще трохи і показався великий гурт людей.

Роздивляючись на всі боки, зупиняючись біля вітрин магазинів, гурт весело перегукується, заглушаючи сміхом безлюдні ще, міські вулиці.

То сількори Черкасщини з поїзду.

Зазнайомились один з одним в дорозі і немов рідні.

— А де тут «Радянська Думка».

Візник, що до його ото було запитання, простяг пужално просто себе.

«Радянська Думка», — прочитали майже всі разом і зникли в приміщенні.

Редакційні кімнати вмент наповнились подорожнім гамром.

— Товариши! Ставайте в чергу, — подає голос реєстратор, а то я...

Сількори стають в чергу.

— Прізвище ваше?

— Погорілій.

— Років.

— 67.

— Давно сількорствуєте?

Жвавий ще дідок росповідає більше рухами:

— Приїхав на з'їзд, нехай вороги Радянської влади тримтять.

Сількори заляпали в долоні.

— А ваше? — продовжує далі реєстратор.

— Семиволос.

— Скільки років?

— 15.

— Завзяте, — хтось жартує з черги.

Погорілій і Семиволос стоять рядом, розмовляють.

Це найстарший і наймолодший сількори «Радянської Думки».

Решта — 20—30 років.

— Переслідувались за дописи? — питає реєстратор дзюбатого парубка.



Найстарший і наймолодший сількори «Радянської Думки»:
Погорілій (67 років) та Семиволос (15 р.)

З'ЇЗДОМ

— Переслідувався, поки той, а пишіть, переслідує...

Черга не зменшується, а збільшується нові.

З'ЇЗД

Всенікий день провадилась реєстрація в шостій годині вечора, в приміщенні тільно-робітничого клубу, відчинився і з'їзд.

У редактора, обличчя як повний місяця.

— Не сподівався, щоб ото стільки.

— А їх ось скільки, коло 200. Кількість може й невелика на перший погляд, але що важить — найактивніші сількори та кори Черкащини.

Дайош популярну радицьку думку

Під цим гаслом, протягом чотирьох днів відбувався робсількорівський з'їзд у Живому місці на тілі молодюсінької. Думка не залишила думка сількора. Нащадки найдрібніші хиби, щоб усунути їх від газету популярною.

Питання учби, організаційні, таємниці їх ухвалено в порядок денежний, докладне обговорення.

Найбільшу увагу сількори загострили на організації гуртків «друзів газети», зростаючи стихійно часами не мають відкіля відповідного керовництва.

Наслідки

4 дні учби. Вісім стінних газет силами сількорів (під час з'їзду, ділом), великі сподіванки на поширення газети і... руки в потилиши 1000 карб., витрачених на з'їзд.

Олесь Ясний



Відбудований одеський театр



Одеський Оперний театр відбудовано

їхній рік.

проти 15-го березня....

тепла південна ніч. Ніч, що не віщує нічого, і,

розгріта і в темряві ночі замиго-



Відбудований одеський театр

Одеський Оперний театр відбудовано

ї рік.

проти 15-го березня....

тепла півдenna ніч. Ніч, що не віщує нічого, к.
шнного ранку.

небо почервонила заграва і в темряві ночі замиго-
шнні язикі полум'я...

горів найцінніший будинок в СРСР, один з найліпших
Европи—Державна опера в Одесі.

опіночі публіка покидала цей театр після цілого кас-
тучного вогню в „Пророкові“. І цей огонь вирвався на-
хопив численні декорації... Залізна завіса, що важила
сот пудів, впала в безодню сцени і вогонь прорвався в
глядачів.

хапав у свої обійми легкі тканини, оксамит, сукно,

* * *

квітня 1926-го року.

дні і стільки ж ночей упертої роботи—і Одеський театр
відбудований.

далека, майже від самого вокзалу, видко ясні великі
електрики.

входу з обох боків скульптура: група—Мельпомена
Терпсихора і Аполон з Мінотавром.

для глядачів в стилі Людовика XVI. Світло і позолота
спіллють. Плафонувесь ліплений. Панно декоративно
Шекспірової драми.

старої полотняної завіси Лефрена із сценою з „Рус-
Лідмілі“ ясна, з червоного оксамиту, гаптovanа золотом
академіка А. Головіна.

залізний панцер, а далі лаштунки пензля Головина,
Лансере, Шарлемана, Гната Новинського, Мюлера



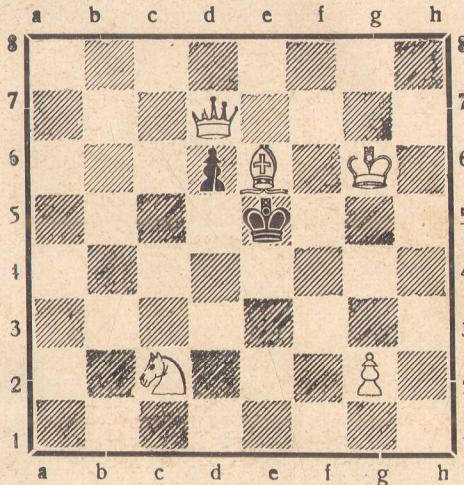
Головні сходи театру; зверху—скulptурна лета

Ф. Т.

ЧАХИДА ШАШКИ

За редакцією І. Л. Янушпольського.

Завдання ч. 26 С. Лімбаха.



Білі — Крg6 Фd7 Сe6 Кc2 п. g2 (5)
Чорні — Кр e5 п. d6 (2)

Мат за 2 ходи.

Партії міжнародного турніру у Земерінгу 1926 р.

Партія ч. 31. Голандська.

Відіграна у 2-му турі 8 березня.

Білі — К. Гильг, Чехо-Словаччина.

1. d2 — d4 f7 — f5
2. g2 — g3 d7 — d6
3. С f1 — g2 К g8 — f6
4. c2 — c3 К b8 — c6
5. К g1 — h3 e7 — e5
6. 0 — 0 h7 — h6!
7. f2 — f3 d6 — d5¹⁾
8. Кр g1 — h1 С f8 — f6
9. f1 — f2 К g7 — g5
10. f2 — f3 К g5 — g4
11. f3 — f4 К g4 — g3
12. f4 — f5 К g3 — g2
13. Т f1 — e1 Ф d8 — e8!
14. e4 : d5 Ф e8 — h5
15. K d2 — f1 C d6 — c5
16. С c1 — e3 C c5 : e3
17. K f1 : e3 C c8 — d7
18. Ф d1 — d4³⁾ Т a8 — e8
19. K e3 — f1? g7 — g5!
20. f5 — f6 К g2 — g1
21. f6 — f7 К g1 — g2
22. f7 — f8 К g2 — g1
23. f8 — f9 К g1 — g2
24. f9 — f10 К g2 — g1
25. С g5 — h4 а7 — a5
26. К d3 — e5 Т b8 — c8
27. К e5 — g4³⁾ С d6 — e7
28. Т e1 : e7! Ф d8 : e7

Білі виграють

Білі — Кр g4 : f6+ g7 : h6
Чорні — Кр d8 : f4+ Т b8 : c8

Білі виграють.

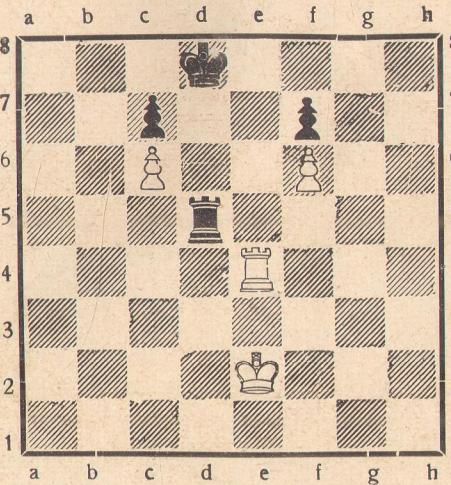
29. К g4 : f6+ g7 : h6
 30. Ф f3 — g4+ Кр g8 — h7
 31. Ф g4 : c8
- 1) Тут краще хід Боголюбова 8... Ф d8 — e7+. 9. Ф d1 — e2 відміняється ферзями.
2) Не можна грати 13... h7 — h6 тому що 14. С g5 : h6 g7 : h6. 15. Ф d1 — d4+ Кр g8 — h7. На 13... С с8 — g4 білі грають 14. С g5 : f6 C f6 : e7 і g2 : f3 і вони мають 3 фігури за ферзя.
3) Початок прикінцевої комбінації.

Партія ч. 33 Сициліанська.
Відіграно у 4 турі 11 березня.

Білі — Росселі, Італія.

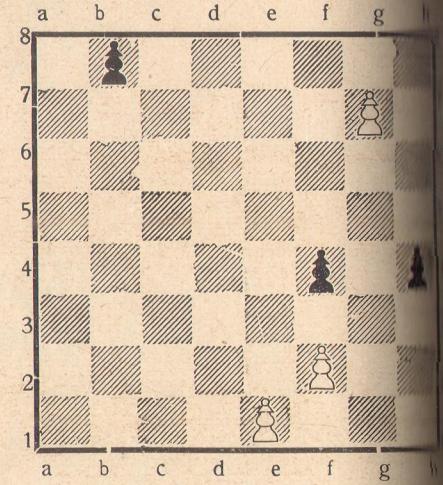
Чорні — А. Альохін, Франція.

Етюд ч. 3. С Доусона.



Білі — Кр e2 Te4 п. с6, f6 (4)
Чорні — Кр d8 Td5п. с7, f7 (4)

Етюд ч. 2. П. А. Слезкіна



Білі — Ш e1, f2, g7 (3)
Чорні — Ш b8, f4, h4 (3)

a b c d e f g h

Білі — Kpg6 Fd7 Ce6 Kc2 п. g2 (5)

Чорні — Кр e5 п. d6 (2)

Мат за 2 ходи.

a b c d e f g h

Білі — Kpe2 Te4 п. с6, f6 (4)

Чорні — Kpd8 Td5п. с7, f7 (4)

a b c d e f g

Білі — Ш e1, f2, g7 (3)

Чорні — Ш b8, f4, h4 (3)

Білі виграють.

Партії міжнародного турніру у Земерінгу 1926 р.

Партія ч. 31. Голандська.

Відіграна у 2-му турі 8 березня.

Білі — К. Гильг, Чехо-Словаччина.

Чорні — А. Німцович, Данія.

1.	d2 — d4	f7 — f5	13.	T f1 — e1	Ф d8 — e8!
2.	g2 — g3	d7 — d6	14.	e4 : d5	Ф e8 — h5
3.	C f1 — g2	K g8 — f6	15.	K d2 — f1	C d6 — c5
4.	c2 — c3	K b8 — c6	16.	C c1 — e3	C c5 : e3
5.	K g1 — h3	e7 — e5	17.	K f1 : e3	C c8 — d7
6.	0 — 0	h7 — h6!	18.	Ф d1 — d4 ³⁾	T a8 — e8
7.	f2 — f3	d6 — d5 ¹⁾	19.	K e3 — f1?	g7 — g5!
8.	Kр g1 — h1	C f8 — d6	20.	K h3 — g1	K f6 — e4! ⁴⁾
9.	d4 : e5	K c6 : e5	21.	K g1 — h3	K g4 — f6
10.	K b1 — d2 ²⁾	0 — 0	22.	C g2 : e4	K f6 : e4
11.	e2 — e4	f5 : e4	23.	K h3 — g1	K e4 — f2+
12.	f3 : e4	K e5 — g4!	24.	Kр h1 : g2	C d7 — h3+ і мат у 2 ходи ⁵⁾

¹⁾ Чорні могли також зіграти g7—g6 і C f8—g7, але ходом у партії вони перешкоджають білим зіграти f2—f3 і e2—e4.

²⁾ Білі могли тут виграти пішака: 10. f2—f4 K e5—f7 11. C g2:d5 K f6 : d5 12. Ф d1 : d5 0—0, але слон їм потрібен для оборони фланга короля.

³⁾ Гарно зіграно. На 18... K g4 : e3 білі грають спершу K h3—f4.

⁴⁾ Чорні загрожують 21... Ф:h2 22. K f1 : h2 K e4 : g3 ×.

⁵⁾ 25. K g1 : h3 Ф h5—f3 + і Ф h1 ×.

Партія ч. 32. Гра 4-х коней.

Відіграно у 5-му турі 13 березня.

Білі — Р. Шпільман, Німеччина

Чорні — Ф. Етс, Англія

1.	e2 — e4	e7 — e5	13.	K c3 — d1	T f8 — e8 ²⁾
2.	K b1 — c3	K b8 — c6	14.	h2 — h3	C c8 — e6
3.	K g1 — f3	K g8 — f6	15.	T e1 — e2	c6 — c5
4.	d2 — d4	e5 : d4	16.	T f1 — e1	d5 — d4
5.	K f3 : d4	C f8 — b4	17.	C d3 — f5	C e6 — c4
6.	K d4 : c6	b7 : c6	18.	T e2 — e5	C c4 — b5
7.	C f1 — d3	d7 — d5	19.	b2 — b3	C e7 — d6
8.	e4 : d5	c6 : d5 ¹⁾	20.	T e5 : e8 + C	b5 : e8
9.	0 — 0	0 — 0	21.	K d1 : b2	C e8 — b5.
10.	C c1 — g5	c7 — c6	22.	a2 — a4	C b5 — a6
—	Завз ³⁾ — f3	C b4 — e7	23.	C f5 — d3	C a6 : d3
Погорій і	T a8 — b8		24.	K b2 : d3	K h7 — h6

Це найстарший і найм...

Решта — 20—30 років.

— Переслідувались за дописи? —

Білі виграють

25.	C g5 — h4	a7 — a5	29.	K g4 : f6 +	g7 : h6
26.	K d3 — e5	T b8 — c8	30.	Ф f3 — g4 +	Kр g8 — h7
27.	K e5 — g4 ³⁾	C d6 — e7	31.	Ф g4 : c8	чорні зда
28.	T e1 : e7!	Ф d8 : e7			

¹⁾ Тут краще хід Боголюбова 8... Ф d8 — e7+. 9. Ф d1 — e2 мішуються ферзями.

²⁾ Не можна грати 13... h7 — h6 тому що 14. С g5 : h6 g7 : h6. 15. Ф адаючи на e7 і h6. На 13... С с8 — g4 білі грають 14. С g5 : f6 (C f6 : e7 i g2:f3 i вони мають 3 фігури за ферзя.

³⁾ Початок прикінцевої комбінації.

Партія ч. 33 Сициліанська.

Відіграно у 4 турі 11 березня.

Білі — Росселі, Італія.

Чорні — А. Альохін, Фр

1.	e2 — e4	c7 — c5	10.	Ф d1 — c1	a7 — a6
2.	K b1 — c3	K b8 — c6	11.	K e2 — f4	e7 — e6
3.	g2 — g3	g7 — g6	12.	K f4 — e2	K g8 — g7
4.	f1 — g2	C f8 — g7	13.	C e3 — f4	Ф c8 — c7
5.	g1 — e2	d7 — d6	14.	g3 — g4	K e7 — e6
6.	d2 — d3	C c8 — d7	15.	K c3 — d1	K c6 — b4
7.	c1 — e3	Ф d8 — c8	16.	K d1 — e3	K d4 : c2
8.	h2 — h3	T a8 — b8	17.	Kр e1 — d2 ¹⁾	K c2 : a1
9.	a2 — a4	K c6 — d4			Білі здалися.

¹⁾ На 17. K e3:c2 K b4:d3+ і виграють ферзя.

ХРОНІКА

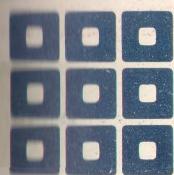
Міжнародний турнір у Земмерінгу (Австрія) закінчився 31 березня ким наслідком: 1 місце заняв Рихард Шпільман, Німеччина; він 13 партій з 17, далі Альохін 12½, Відмар 12, Німцович і Тартаковер по Рубінштейн і Тарраш по 10, Реті 9½, Грюнфельд 9, Яновський 8½, бал 8, Вайда 7½, Етс 7, Гильг і Кмох по 6, Давидсон 5½, Мішел і Россели 1.

У Дрездені 4 квітня почався турнір, де беруть участь Альохін, Блюм, Гольцгаузен, Етс, Земиш, Іонер, Німцович, Рубінштейн, Тартаковер і Штейнер.

28 березня у Німеччину виїхала делегація шахматистів СРСР у складі Лесман і Семенов — Ленінград, Левман і Грязнов — Москва, Тесленко і Франберг — Харків. Наші т-ши приймуть участь у турнірі робітників у Німеччині, також зіграють матчі з робітничими командами Берліна, Гамбурга і Лейпцига.

Чемпіонат м. Харкова у шахи закінчився таким чином. Григорій Янушпольський по 7½, Порт 7, Кіріллов 6½, Ойстрак 6, Ордель і Тшенченко по 5, Рузінов 4½, Сербінов 3, Коровін 2½ і Бардах ½.

20 квітня у Одесі починаються Всеукраїнські шаховий і шашечний турніри. Склад учасників виясниться до початку турнірів.



ВУФКУ



Г
А

М й У

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ
ФОТО-КІНО
УПРАВЛІННЯ
НАЙБЛИЖЧИЙ ВИПУСК

ОДЕСЬКОЇ
КІНО-ФАБРИКИ

ВЕЛИКИЙ, ХУДОЖНІЙ,
ІСТОРИЧНИЙ ФІЛЬМ

A

КІНО-ФАБРІКА

ВЕЛИКИЙ, ХУДОЖНІЙ,
ІСТОРИЧНИЙ ФІЛЬМ

M

Б

У

Р

Г

(Гамбургське повстання
1923 року)

Сценарій ШРАЙБЕР і ЯНОВСЬКОГО
Режисер—БАЛЛЮЗЕК
Оператор—РОНА
Художн.-архітект.—БАЙЗЕНГЕРЦ

ВСЕ БАЧУ,
ВСЕ

ЗНАЮ
БО



60



Всесвіт
Читань

БАНДЕРІВСЬКА БІБЛІОТЕКА